

I5 CHELMNO/KULMHOF (PL)

Kada je u prosincu 1941. godine izbila epidemija tifusne groznice u „ciganskom“ logoru unutar geta Litzmannstadt, u poljskom gradu koji danas nosi ime Lodz, 4600 Roma ubijeno je plinom u kamionima „dušegupkama“. Oni su ih prevozili u logor Chelmno/Kulmhof. Samo desetak tjedana nakon što su stigli u Lodz, svih 5007 austrijskih Roma i Sinta bilo je mrtvo; 4 400 njih pokopano je u neoznačenim masovnim grobnicama u šumama oko Chelмна, zajedno s 150 000 Židova i tisućama sovjetskih ratnih zarobljenika.

1910

1951

1941-42

💡 Jeste li znali

... kada su se zabrinuti prijatelji i rodbina u ožujku 1942. godine raspitali o deportiranim ljudima i tražili dozvolu da ih posjete u Poljskoj, policija im je odgovorila da „preseljeni“ ljudi u Lodzu nemaju pravo primati posjete?

... da su se kamioni „dušegupke“, u kojima se ubijalo plinom, prvi puta koristili za ubijanje pacijenata u bolnicama za mentalno oboljele?

✎ Zadatak

Saznajte kakvi su bili uvjeti života za ljude koji su živjeli u getima. Kakve su bile posljedice takvih životnih uvjeta?

📷 Fotografija

Magirus-Deutz, kamion „dušegupka“, u kojemu se ubijalo plinom. Ovaj model je korišten 1941. i 1942. godine za ubijanje austrijskih Roma na putovanju iz „ciganskog“ logora Litzmannstadt prema logoru smrti Chelmno/Kulmhof. Arhiv Yad Vashema, dokument broj 1264/2, Jeruzalem, Izrael.

<https://www.romasintigenocide.eu/hr/i>